

مقایسه عملکرد جنسی و رضایت زناشویی در مردان دارای تحصیلات عالیه و غیر تحصیلات عالیه

شیمای محمدولی بیگی^{۱*}

۱- کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن، ایران. ایمیل: sooshia2010@gmail.com

* نویسنده مسئول

چکیده

هدف از انجام این پژوهش مقایسه عملکرد جنسی و رضایت زناشویی در مردان دارای تحصیلات عالیه و غیر تحصیلات عالیه می باشد. این تحقیق براساس هدف، از نوع تحقیقات نظری- کاربردی است. براساس ماهیت و روش انجام کار از نوع تحقیقات همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مردان متأهل دارای تحصیلات عالیه و غیر تحصیلات عالیه غرب تهران در سال ۱۳۹۷ تشکیل می داد. با توجه به دردسترس نبودن آمار رسمی مردان متأهل دارای تحصیلات عالی در غرب تهران تعداد ۱۴۰ نفر از مردان و مراجعین به کلینیک غرب تهران که دارای تحصیلات لیسانس، فوق لیسانس و دکتری بودند، انتخاب شدند. همچنین تعداد ۱۴۰ نفر که دارای تحصیلات زیردیپلم و دیپلم بودند، نیز به عنوان گروه همتا انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش عبارت از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ و آزمون عملکرد جنسی بودند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده شد. با توجه به نتایج تحلیل کوواریانس مشخص شد، عملکرد جنسی و ابعاد آن شامل میل، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایت مندی، درد جنسی در مردان دارای تحصیلات عالیه بیشتر از مردان دارای تحصیلات غیر عالیه است و رضایت زناشویی و ابعاد آن شامل تحریف آرمانی، رضایت، ارتباطات، حل تعارض در مردان دارای تحصیلات عالیه بیشتر از مردان دارای تحصیلات غیرعالیه است.

کلمات کلیدی: عملکرد جنسی، رضایت زناشویی، مردان دارای تحصیلات عالیه، غیر تحصیلات عالیه.

Comparison of sexual function and marital satisfaction in men with higher education and non-higher education

Shima Mohammad valiibeigi^{1,*}

1- M.A. in Clinical Psychology, Islamic Azad University, Roudehen Branch, Roudehen, Iran. Email: sooshia2010@gmail.com

* Corresponding Author

Abstract

The purpose of this study was to compare sexual performance and marital satisfaction in men with higher education and with no higher education. The purpose based research is theoretical- applied research. Depending on the nature and method of work, the research is correlation. The statistical population of this study was all married men with higher education and higher education in west Tehran in 1977. Due to the unavailability of official statistics on married men with higher education in west Tehran, 140 men and women with bachelors, master's and doctor's degrees were selected. Also 140 people with undergraduate and diploma education were also selected as peer group. Research tools were enrich marital satisfaction questionnaire and sexual function test. Multivariate analysis of variance was used to analyze the data. According to the result of covariance analysis, it was found that sexual function and its dimensions include desire, psychological stimulation, moisture, orgasm, satisfaction, sexual pain in men with higher education than men with higher education and marital satisfaction and dimensions including ideal distortion, satisfaction, communication, conflict resolution are higher in men with higher education than men with higher education.

Keywords: sexual performance- marriage satisfaction- highly educated men- non-higher education.

۱- مقدمه

نیازهای ذاتی انسان است به طوری که مزلو (۱۹۷۶)، این نیاز را در رده نیازهای جسمانی یا نیازهای حیاتی اولیه قرار داده است. در زمینه رابطه جنسی نیز می توان گفت که اگرچه زندگی زناشویی سعادت‌مندانه فقط تا اندازه ای مربوط به رابطه جنسی است ولی این رابطه ممکن است از مهمترین علل خوشبختی یا عدم خوشبختی در زندگی زناشویی باشد. تحقیقات نشان

ازدواج پیمان مقدسی است که از طریق آن خانواده تشکیل می شود و تقریباً از ابتدای زندگی انسان در تمام زمان ها و مکان ها در میان اقوام و ملل و جوامع وجود داشته و مورد تأکید بیشتر ادیان بوده است. گزینه جنسی از

پس از یک دوره عملکرد طبیعی پدیده آید. فاکتورهای متعددی مانند: سن، سطح تستوسترون خون، بیماری های جسمی، داروهای مصرفی و اختلالات روانی همراه در ارتباط با اختلالات جنسی شناسایی شده اند. از فاکتورهای مهم دیگر مسائل فرهنگی حاکم بر جامعه می باشد.

طلائی زاده و بختیار پور (۱۳۹۵) به بررسی رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین پرداختند. نتایج تحقیق نشانگر اهمیت ارتباط مثبت و معنادار بین رضایتمندی زناشویی و رضایتمندی جنسی با سلامت روان شناختی زوج ها است. ساسان پور و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که آموزش بازسازی شناختی جنسی بر رضایت زناشویی سلامت روان در گروه آزمایشی مؤثر بوده و بدین ترتیب با کاهش نمرات افسردگی، سلامت روان زوجین افزایش یافت. ویلوبای و ویتس (۲۰۱۲) تحقیقی با نام تأثیر تفاوت های فردی بر میل جنسی و فراوانی فعالیت جنسی و رضایت از ارتباط در زوجین را انجام دادند، که نشان داد بین میل جنسی و فراوانی برقراری رابطه با رضایت از ارتباط، رابطه وجود دارد. چنو و دیگران (۲۰۰۷) ارتباط بین ویژگی های فردی و سازگاری زندگی مشترک ۶۶ زوج در ژاپن را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد پیش از ازدواج در نظر گرفتن مقدمات مختلف و از جمله مهمترین آنها یعنی بررسی شخصیت زوجین که بر رضایتمندی زناشویی مؤثر می باشد، مهم است.

۳- روش شناسی پژوهش

این پژوهش از نوع هدف کاربردی و از نظر روش مقایسه ای است. از دو روش کتابخانه ای- میدانی استفاده شده، پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ و آزمون عملکرد جنسی از منابع معتبر تهیه شد و بین جامعه آماری توزیع گردید. جامعه آماری شامل کلیه مردان متأهل دارای تحصیلات عالی و تحصیلات غیرعالیه غرب تهران در سال ۱۳۹۷ می باشد. برای برآورد حجم نمونه از فرمول کوک راین استفاده شد. پرسشنامه انریچ یک ابزار تحقیق معتبر در تحقیقات و کارهای بالینی متعددی مورد استفاده قرار گرفته است. آزمون عملکرد جنسی با ۱۹ پرسش عملکرد جنسی را در شش حوزه (میل، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایتمندی، درد جنسی) می سنجد. در بخش آمار استنباطی از آزمون t مستقل و تحلیل واریانس چند متغیره استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها به کمک نرم افزار آماری spss نسخه ۲۱ صورت گرفت.

۴- نتایج و بحث

• ویژگی جمعیت شناختی گروه نمونه

جدول ۱- ویژگی های جمعیت شناختی (سطح تحصیلات گروه مردان

متأهل فاقد تحصیلات عالی)

سطح تحصیلات	تعداد	درصد
ابتدایی و کمتر	۱۷	۱۲٫۴
سیکل	۶۰	۴۲٫۸۵
دیپلم	۶۳	۴۵٫۰۰
کل	۱۴۰	۱۰۰

داده اند که عدم رضایت جنسی زوجین با افزایش مشکلات اجتماعی از قبیل: جرائم، تجاوزات جنسی، خیانت به همسر و بیماری های روانی و احساس پوچی و ناسازگاری ارتباط تنگاتنگی دارد (بحرینیان و همکاران، ۱۳۸۸). رضایت زناشویی یک جنبه بسیار مهم و پیچیده از رابطه زناشویی است عبارت دیگر یکی از جنبه های حیاتی سیستم زناشویی رضایتی است که همسران در رابطه خویش احساس و تجربه می کنند، رضایت زناشویی ارزیابی هیجانی- شناختی و ذهنی است که یک فرد از رابطه زناشویی دارد (اسپرچر^۱، ۲۰۰۷). ارضای نیاز جنسی نقش بسیار مهمی در سلامت فرد و اجتماع و دستیابی به آرامش و آسایش می تواند ایفا کند. کار (۲۰۰۷) سطح تحصیلات بالا و نیز موقعیت اجتماعی- اقتصادی بالا را از عوامل مؤثر در رضایت زناشویی می دانند و معتقدند، جایی که این عوامل وجود دارند احتمالاً افراد در مهارت حل مسئله بهتر عمل می کنند و استرس های مزمن کمتری در زندگی دارند (به نقل از جدیری، جان بزرگی و رسول زاده طباطبایی، ۱۳۸۸). یکی از معیارهای ازدواج میزان آگاهی و تحصیلات دو طرف است، البته درباره تأثیر تحصیلات در تداوم و یا آشفته گی و طلاق در زندگی نظرات مختلفی وجود دارد. با توجه به اهمیت گسترده مسائل زناشویی، مشکلات و مسائل خانواده ها و تأثیری که میزان تحصیلات می تواند بر عملکرد خانواده و تعارضات زناشویی زوجین داشته باشد، پژوهش حاضر درصدد است که به بررسی مقایسه ای تحصیلات عالی و غیر تحصیلات عالی که کمتر در تحقیقات به آن پرداخته شده، بپردازد. هدف مقایسه عملکرد جنسی و رضایت زناشویی در مردان دارای تحصیلات عالی و غیر تحصیلات عالی است.

۲- مبانی نظری و پیشینه تحقیق

برای بسیاری از افراد کسب خشنودی از رابطه زناشویی مهمتر از منابعی چون کار، دوستان و حتی فرزندان به شمار می رود. رضایتمندی زندگی زناشویی به احساس عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا مرد اطلاق می شود (مهراپی زاده، ۱۳۸۸). مطالعات زیادی وجود مشکلات شخصی در فرد را از جمله مهمترین عوامل ناسازگاری زناشویی معرفی کرده اند (نظری، ۱۳۸۶). در مطالعات طولی مذهب و بهزیستی در بین ۱۶۵ مرد و زن در سنین حدود ۵۰ تا ۵۵ سال ویلیتس و کرایدر^۲ (۲۰۰۰) دریافتند که داشتن نگرش های مذهبی به طور مثبت و مؤثری در بهزیستی و سازگاری و رضایت زناشویی زن و مرد تأثیرگذار است. رابرتز (۲۰۰۰) معتقد است که بیکاری یکی از استرس آورترین حوادث زندگی است، بطوری که خشونت شوهران با درآمد کم و بیکاری آنان ارتباط دارد. در حقیقت فشارهای اقتصادی باعث افزایش خصومت بین زوجین و در نتیجه کاهش رضایتمندی زناشویی می شوند (آخوندزاده، ۱۳۹۱). یکی از عوامل مهم در رضایتمندی زناشویی سبک های دلبستگی زوجین در بزرگسالی است. دلبستگی بطور کلی به پیوند عاطفی میان افراد اطلاق می شود و در واقع افراد برای ارضای نیازهای عاطفی خود به یکدیگر تکیه دارند. از نظر اسلام رضایتمندی زناشویی وضعیتی است که در آن زن و شوهر از ازدواج با یکدیگر و با هم بودن احساس طمأنینه و آرامش داشته باشد. اسلام برای تنظیم روابط زن و شوهر برای هریک از آنها توصیه هایی دارد که متناسب با ابعاد روانشناختی آنهاست. عملکرد جنسی ممکن است تحت تأثیر منفی هر نوع استرس، اختلال هیجانی یا ناآگاهی از کارکرد و فیزیولوژی رفتار جنسی قرار گیرد. اختلال عملکرد جنسی ممکن است تمام عمر وجود داشته باشد یا

¹ Spatcher

² Wilits & Crider

متغیر	میانگین	انحراف معیار
میل	۲,۸۵	۰,۱۲۱
تحریک روانی	۲,۳۳	۰,۰۹۶
رطوبت	۲,۶۷	۰,۱۱۲
ارگاسم	۲,۳۹	۰,۲۱۳
رضایت مندی	۲,۶۳	۰,۱۷۵
درد جنسی	۲,۵۸	۰,۲۱۳
عملکرد کلی جنسی	۱۶,۹۴	۱,۹۸۹

جدول ۵- میانگین و خطای معیار گروه مردان دارای تحصیلات عالیه در مقیاس رضایت زناشویی و خرده مقیاس های آن

متغیر	میانگین	انحراف معیار
تحریف آرمانی	۱۷,۰۹	۲,۹۷۴
رضایت	۳۹,۲۷	۴,۱۳۶
ارتباطات	۴۱,۱۲	۴,۰۹۳
حل تعارض	۴۳,۶۷	۳,۱۷۵
نمره کلی رضایت زناشویی	۱۲۹,۳۴	۱۲,۳۴۲

جدول ۶- میانگین و خطای معیار گروه مردان دارای تحصیلات غیرعالی در مقیاس رضایت زناشویی و خرده مقیاس های آن

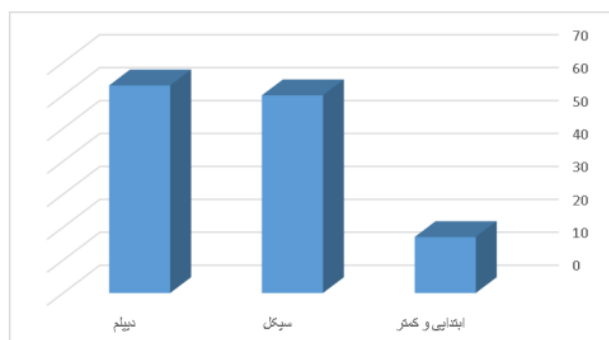
متغیر	میانگین	انحراف معیار
تحریف آرمانی	۱۲,۶۲	۱,۹۹۸
رضایت	۳۳,۴۴	۳,۶۵۴
ارتباطات	۳۵,۳۱	۴,۰۰۴
حل تعارض	۳۳,۱۸	۳,۹۲۱
نمره کلی رضایت زناشویی	۱۱۴,۹۶	۱۰,۸۶

• یافته های استنباطی

جدول ۷- نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش

متغیر	Z کولموگروف اسمیرنوف	ارزش P
میل	۰۵۶/۰	۲۰۰/۰
تحریک روانی	۰۶۰/۰	۰۹۸/۰
رطوبت	۰۴۴/۰	۲۰۰/۰
ارگاسم	۰۳۵/۰	۲۰۰/۰
رضایت مندی	۰۳۹/۰	۲۰۰/۰
درد جنسی	۰۴۰/۰	۲۰۰/۰
نمره کلی عملکرد جنسی	۰۵۴/۰	۰۷۱/۰
تحریف آرمانی	۳۳/۰	۲۰۰/۰
رضایت	۴۷/۰	۲۰۰/۰
ارتباطات	۸۰۴/۰	۵۳۸/۰
حل تعارض	۸۹۷/۰	۳۹۷/۰
نمره کلی رضایت زناشویی	۶۴۷/۰	۳۲۷/۰

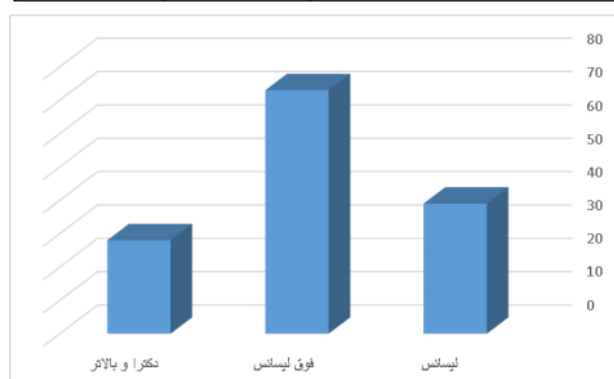
همانگونه که نتایج نشان می دهد، توزیع متغیرهای پژوهش نرمال است. یکی دیگر از پیش فرض های اصلی آزمون کوواریانس برابری واریانس های دو گروه در متغیرهای وابسته است که از آزمون لوین استفاده شد. نتایج آزمون لوین نشان داد واریانس دو گروه در متغیرهای پژوهش برابر است زیرا

نمودار ۱- ویژگی های جمعیت شناختی (سطح تحصیلات گروه مردان متأهل فاقد تحصیلات عالی)

جدول ۲- ویژگی های جمعیت شناختی (سطح تحصیلات مردان متأهل دارای تحصیلات عالی)

سطح تحصیلات	تعداد	درصد
لیسانس	۳۹	۲۷,۸۵
فوق لیسانس	۷۳	۵۲,۱۴
دکتر و بالاتر	۲۸	۲۰,۰۰
کل	۱۴۰	۱۰۰

نمودار ۲- ویژگی های جمعیت شناختی (سطح تحصیلات مردان متأهل دارای تحصیلات عالی)

• یافته های توصیفی

جدول ۳- میانگین و خطای معیار گروه مردان دارای تحصیلات عالیه در مقیاس عملکرد جنسی و خرده مقیاس های آن

متغیر	میانگین	انحراف معیار
میل	۴,۸۵	۰,۳۴۵
تحریک روانی	۴,۹۶	۰,۴۱۶
رطوبت	۳,۹۷	۰,۶۵۴
ارگاسم	۴,۰۲	۰,۲۸۷
رضایت مندی	۳,۹۶	۰,۳۲۱
درد جنسی	۳,۸۷	۰,۳۱۶
عملکرد کلی جنسی	۲۱,۲۴	۲,۹۶۲

جدول ۴- میانگین و خطای معیار گروه مردان فاقد تحصیلات عالیه در مقیاس عملکرد جنسی و خرده مقیاس های آن

متغیرها	MS	df	F	P
تحریف آرمانی	۱۷,۴۱۴	۱	۰,۵۸۳	۰,۰۰
رضایت	۶۲,۸۲۶	۱	۱,۸۶۶	۰,۰۰
ارتباطات	۸,۵۸۳	۱	۰,۲۹۶	۰,۰۰
حل تعارض	۷۳,۰۹	۱	۰,۸۱۶	۰,۰۰
نمره کلی رضایت زناشویی	۹۲,۵۴	۱	۲,۱۷	۰,۰۰

در جدول ۱۰ نتایج بین آزمودنی ها بیانگر آن است که بین مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیر عالیه در نمره ابعاد رضایت زناشویی شامل تحریف آرمانی، رضایت، ارتباطات، حل تعارض و نمره کلی رضایت زناشویی تفاوت معناداری وجود دارد و می توان گفت رضایت زناشویی و ابعاد آن شامل تحریف آرمانی، رضایت، ارتباطات، حل تعارض در مردان دارای تحصیلات عالیه بیشتر از مردان دارای تحصیلات غیرعالیه است، فرضیه پژوهش تأیید می گردد.

۵- نتیجه گیری

ازدواج جزء آن دسته از اتفاقات مهمی است که در طی زندگی اکثر افراد رخ می دهد، بنابراین طبیعی است که دارای جایگاهی بسیار مهم باشد و همواره با نگاهی کارشناسانه و دقیق این موضوع بررسی شود. میزان تحصیلات می تواند در زندگی هر فرد نقش مثبت و سازنده داشته باشد، این خصوصیت فرد را از انجام و یا بروز رفتارهای مناسب باز می دارد و علاوه بر این تعیین کننده جایگاه فرد در جامعه است (عسگری، ۱۳۸۵). تحقیقات دامنه دار نشان می دهد مدارج تحصیلی در خوشبختی خانوادگی بسیار مهم است. زیرا مقدار تحصیل معمولاً به مقام اجتماعی شخص مربوط است. تفاوت تحصیلات وسیع ممکن است سبب ایجاد احساس حقارت و آزدگی شود. برای بررسی تفاوت بین گروه های مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیرعالیه در عملکرد جنسی از روش تحلیل کوواریانس چند متغیره استفاده شد که نتایج نشان داد عملکرد جنسی و ابعاد آن شامل میل، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایت مندی، درد جنسی در مردان دارای تحصیلات عالیه بیشتر از مردان دارای تحصیلات غیرعالیه است. لذا فرضیه پژوهش تأیید گردید. بنی جمالی و همکارانش (۱۳۸۳) در نتایج پژوهش خود نشان دادند که رابطه معناداری بین میزان تحصیلات و موفقیت در زندگی همسران وجود دارد. در بررسی عوامل مؤثر در تحکیم خانواده و رضایت مندی زناشویی که توسط اقامحمدیان و همکاران (۱۳۸۵) انجام گرفت، عامل تحصیلی در کنار عواملی چون عقیدتی، اخلاقی، اقتصادی و جنسی رابطه معناداری با استحکام زندگی زناشویی نشان دادند. با افزایش میزان تحصیلات آگاهی فرد نیز افزایش یافته و اطلاعات فزونی می یابد، زوجینی که سطح آگاهی ها و معلومات آنها نسبت به زندگی زناشویی و جزئیات آن بیشتر است می توانند رابطه مطلوب و سالم تری را در تمامی جهات با یکدیگر برقرار کنند.

پیشنهادهات

۱. انجام آزمایشات مربوط به سلامت جسمی و جنسی قبل از ازدواج
۲. ایجاد کلینیک های تخصصی در زمینه تربیت و آموزش و درمان مستقل جنسی ضروری است
۳. انجام تحقیقات با رویکرد کیفی در باب مسائل جنسی و در جهت دستیابی به راه حل های علمی

در تمام متغیرها نسبت F معنادار نشده است، بنابراین مفروضه برابری واریانس متغیرهای وابسته در دو گروه رعایت شده است.

جدول ۸- نتایج آزمون همگنی واریانس آزمون لوین برای متغیرهای پژوهش

متغیر	F	درجه آزادی	سطح معناداری
میل	۰,۵۵۰	۱	۰,۴۵۹
تحریک روانی	۰,۰۸۰	۱	۰,۷۷۸
رطوبت	۰,۳۶۲	۱	۰,۵۴۸
ارگاسم	۷,۲۵۱	۱	۰,۰۰۸
رضایت مندی	۴,۴۰۵	۱	۰,۰۳۷
درد جنسی	۰,۰۱۰	۱	۰,۹۱۹
نمره کلی عملکرد جنسی	۰,۴۳۲	۱	۰,۵۲۳
تحریف آرمانی	۰,۴۳۲	۱	۰,۰۹۸
رضایت	۱,۴۳۲	۱	۰,۱۱۷
ارتباطات	۰,۶۱۳	۱	۰,۷۱۲
حل تعارض	۰,۰۹۴	۱	۰,۳۲۱
نمره کلی رضایت زناشویی	۰,۴۵۲	۱	۰,۴۹۶

نتایج در جدول ۸ نشان می دهند که مقادیر آزمون لوین در متغیرهای پژوهش معنادار نمی باشند، بنابراین همگنی واریانس متغیرها در گروه های مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیرعالیه به طور معناداری متفاوت نیستند و فرض همگنی واریانس ها تأیید می شود. بین عملکرد جنسی در مردان دارای تحصیلات عالیه و غیر تحصیلات عالیه تفاوت وجود دارد. برای بررسی تفاوت بین گروه های مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیر عالیه در عملکرد جنسی از روش تحلیل کوواریانس چند متغیره استفاده شد.

جدول ۹- نتایج تحلیل واریانس چند متغیره با هدف مقایسه متغیر عملکرد جنسی بر حسب عضویت گروهی

متغیرها	MS	df	F	P
میل	۲۳,۵۴	۱	۰,۵۸۳	۰,۰۰
تحریک روانی	۲۷,۷۲	۱	۱,۸۶۶	۰,۰۰
رطوبت	۱۹,۶۴	۱	۰,۲۹۶	۰,۰۰
ارگاسم	۱۲۱,۰۹	۱	۱,۱۱۴	۰,۰۰
رضایت مندی	۷۰,۰۱	۱	۱,۷۸۴	۰,۰۰
درد جنسی	۴۹,۰۹	۱	۲,۳۲۸	۰,۰۰
نمره کلی عملکرد جنسی	۴۰,۱۸	۱	۰,۹۶۵	۰,۰۰

طبق جدول ۹ نتایج اثرات بین آزمودنی ها بیانگر آن است که بین مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیرعالیه در نمره عملکرد جنسی شامل میل، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایتمندی، درد جنسی و نمره کلی عملکرد جنسی تفاوت معناداری وجود دارد و می توان گفت عملکرد جنسی و ابعاد آن شامل میل، تحریک روانی، رطوبت، ارگاسم، رضایتمندی، درد جنسی در مردان دارای تحصیلات عالیه بیشتر از مردان دارای تحصیلات غیرعالیه است. بین رضایت زناشویی در مردان دارای تحصیلات عالیه و غیر تحصیلات عالیه تفاوت وجود دارد. برای بررسی تفاوت بین گروه های مردان دارای تحصیلات عالیه و مردان دارای تحصیلات غیر عالیه در رضایت زناشویی از روش تحلیل کوواریانس چند متغیره استفاده شد. لذا فرضیه پژوهش تأیید می گردد.

جدول ۱۰- نتایج تحلیل واریانس چند متغیره با هدف مقایسه متغیر رضایت زناشویی بر حسب عضویت گروهی

مراجع

- آخوندزاده، ۱۳۹۱، پیشبینی رضایت زناشویی از روی متغیرهای رضایت جنسی و رضایت از تن انگاره دانشجویان متأهل. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد
- آقامحمدیان و همکاران، ۱۳۸۵، بررسی عوامل مؤثر در تحکیم خانواده و رضایت مندی زناشویی، چکیده مقالات همایش تقویت نظام خانواده و آسیب شناسی آن، قم، انتشارات موسسه آموزشی-پژوهشی امام خمینی
- بنی جمالی شکوه السادات و دیگران، ۱۳۸۳، ریشه یابی علل از هم پاشیدگی خانواده ها در رابطه با ویژگی های روانی- اجتماعی دختران و پسران قبل از ازدواج، مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز
- جدیری جعفر و دیگران، ۱۳۸۸، بررسی رابطه رضایتمندی زناشویی (براساس معیارهای دینی)، با عوامل جمعیت شناختی، تحصیلات، طول مدت ازدواج، سن ازدواج، فصلنامه روانشناسی و دین
- ساسان پور، ۱۳۹۳، اثربخشی آموزش مهارت های ارتباطی زوجین بر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت زوجین. موسسه های آموزش عالی غیردولتی، دانشگاه علم و فرهنگ تهران
- طلائی زاده، ۱۳۹۵، رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین، نشریه اندیشه و رفتار در روانشناسی بالینی
- عسگری، ۱۳۸۵، نقش بهداشت روان در ازدواج، زندگی زناشویی و طلاق، تهران گفتگو
- Roberts, 2000. Fire and ice in material communication: hostile distancing behaviors as predictors of material distress
- Willoughby, 2012. Sexual desire discrepancy. The effect of individual differences in desired and actual sexual frequency on dating couples.